

Studium městského klimatu na příkladu Olomouce (meteorologická měření a pozorování v Olomouci)

Miroslav Vysoudil

**Univerzita Palackého, Přírodovědecká fakulta
Katedra geografie
17. Listopadu 12
77146 Olomouc**

E-mail: miroslav.vysoudil@upol.cz

<http://geography.upol.cz/miroslav-vysoudil>

**Setkání středoškolských učitelů zeměpisu
a absolventů olomoucké učitelské geografie, Olomouc 12. 1. 2019**

Podnebí je to, co očekáváme, počasí je to, co máme.
anglické přísloví

Historie meteorologických pozorování na území města Olomouce.

Současná meteorologická pozorování na území města Olomouce.

Městské podnebí Olomouce a okolí.

Spojení s praxí.

Historie meteorologických pozorování na území města Olomouce

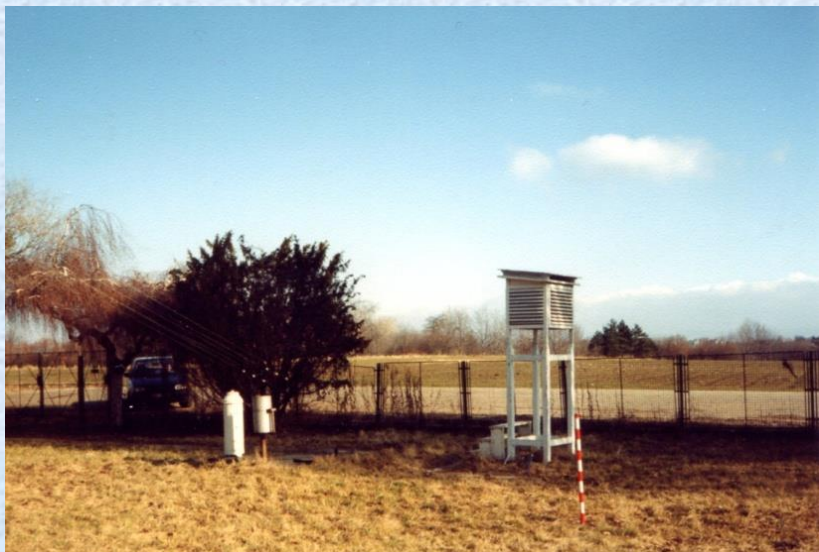

OLOMOUC – Klášterní Hradisko

Atmosférické srážky: od r. 1876

Teplota vzduchu: období 1876-1961

Olomouc–Hvězdárna: 1961-1999

Olomouc–Slavonín: 1925-1993

Olomouc–Holice: od r. 2000

Současná meteorologická pozorování na území města Olomouce

ČHMÚ:

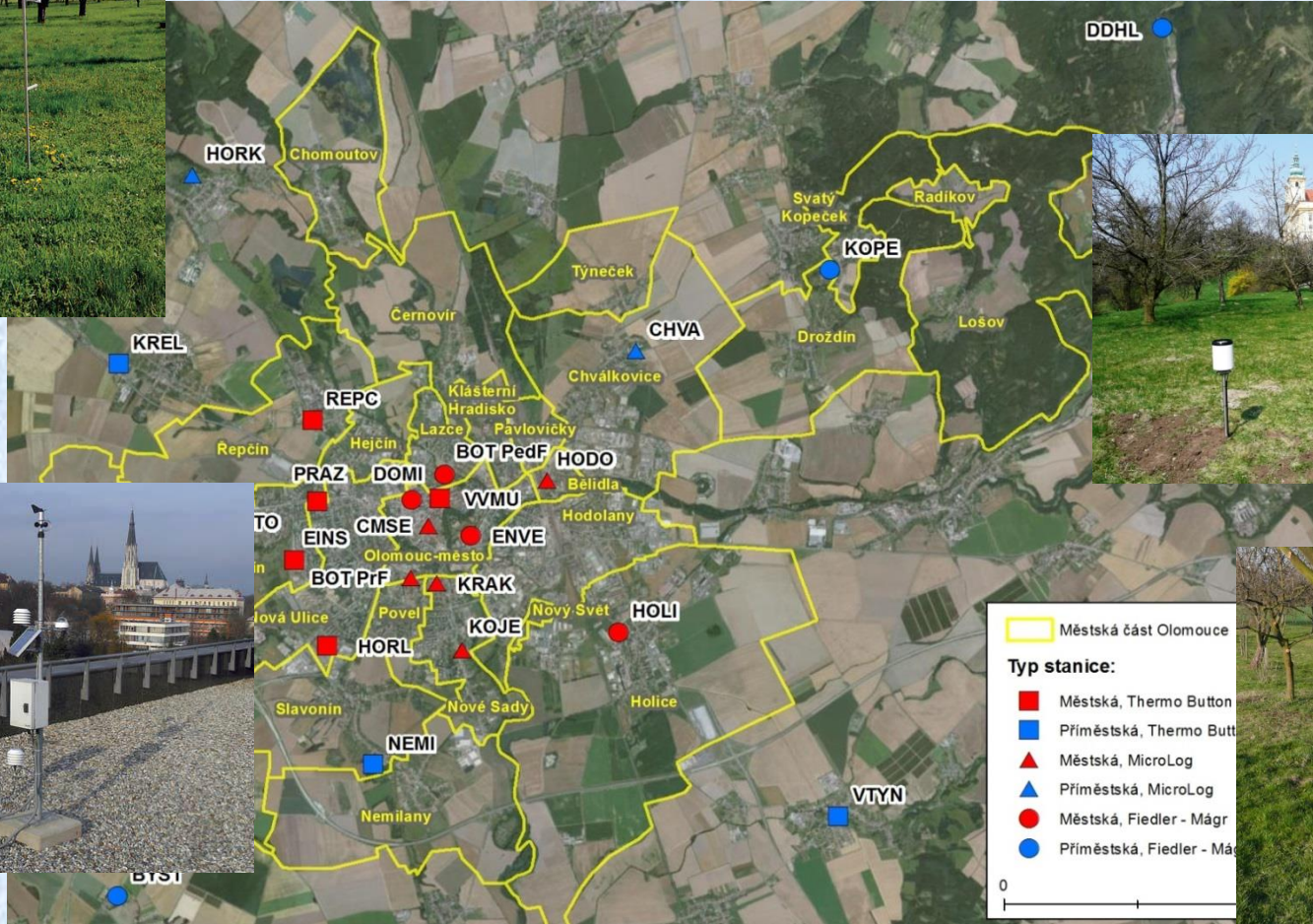
Olomouc Holice O2OLOMO1, 210 m n.m.

**Katedra geografie PŘF UPOL:
MESSO, ???**

Metropolitní staniční síť Olomouc - MESSO

Městská část Olomouce
Typ stanice:
■ Městská, Thermo Button
■ Příměstská, Thermo Button
▲ Městská, MicroLog
▲ Příměstská, MicroLog
● Městská, Fiedler - Mág
● Příměstská, Fiedler - Mág

0 ——— 1

Řez typickým tepelným ostrovem města

Proč studovat podnebí města??

Ve městech žije polovina obyvatel Země (více než 70 % z ní v rozvojových zemích).

V roce 2050 bude podíl městského obyvatelstva už 69 % (cca 6,3 miliardy).

Města se projevují specifikami klimatu, některé mohou mít vážný negativní dopad na zdraví.

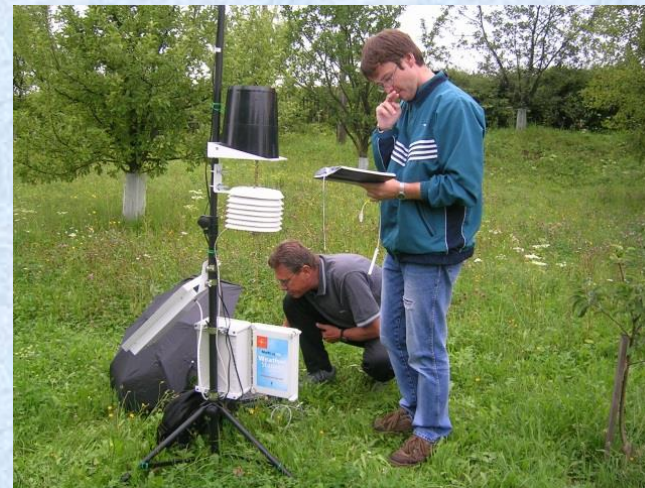
Jak získáváme vhodná meteorologická data.....

Historická data

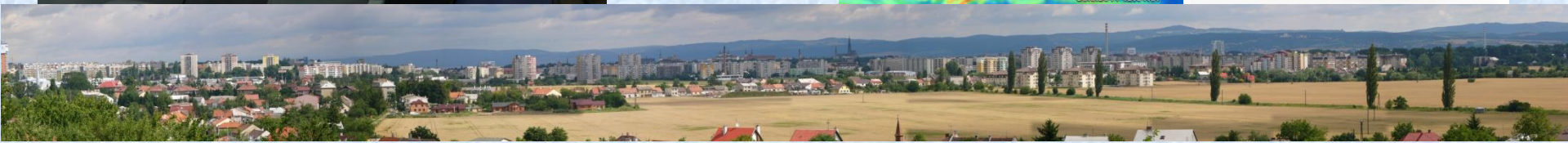
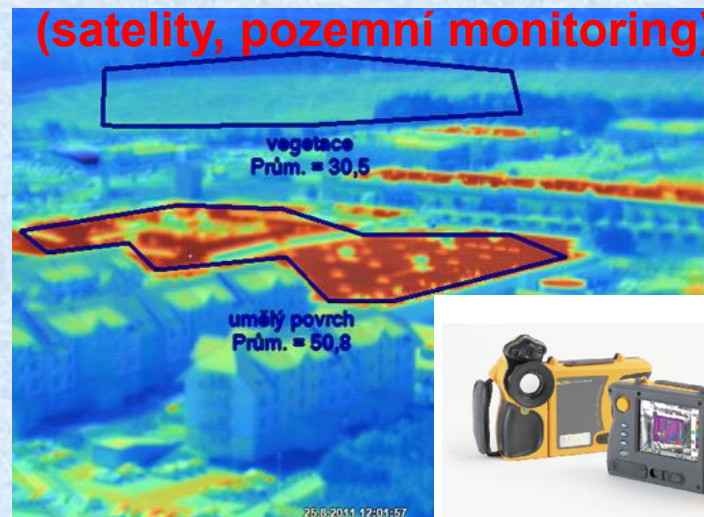
Měření v stacionární síti stanic

Mobilní měření

Měření povrchové teploty (satelity, pozemní monitoring)

Nebezpečné meteorologické jevy

místní radiální inverze

horké vlny

chladné vlny

mimořádné srážkové úhrny

**(neregistrujeme: mlha, bouřky,
kroupy, námrazové jevy atd.).**

Teplotní inverze

Profil KOPE-DOMI

KOPE – 362 m n. m.

DOMI – 220 m n. m.

Prům. intenzita 2011:

2,4 °C

Max. intenzita 10':

9,6 °C

24.12.2010, 03:00 h.

Profil LETO-DOMI

LETO – 265 m n. m.

DOMI – 220 m n. m.

Prům. intenzita 2011:

1,7 °C

Max. intenzita 10':

6,5 °C

13.11.2011, 18:10 h.

Profil KREL-HORK

KREL – 250 m n. m.

HORK – 220 m n. m.

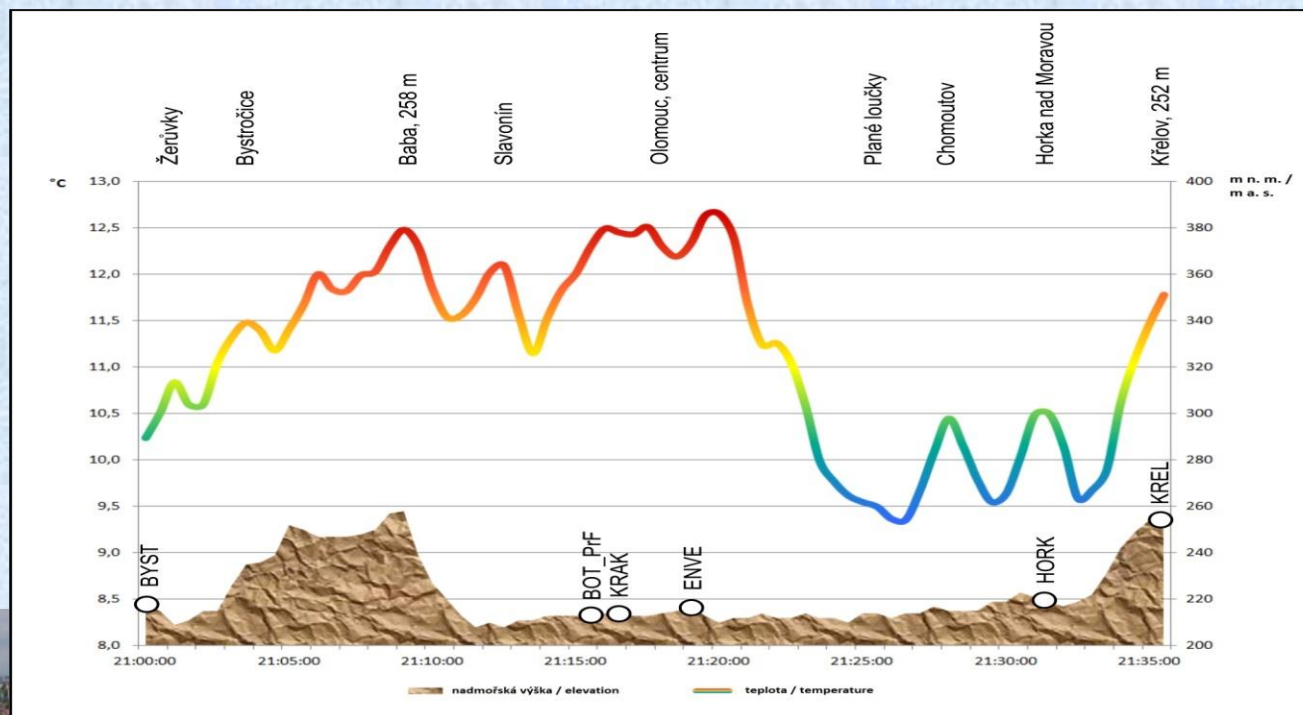
Prům. intenzita 2011:

2,2 °C

Max. intenzita 30'':

10,7 °C

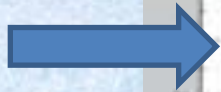
15.2.2010, 14:30 h.

Horké a chladné vlny

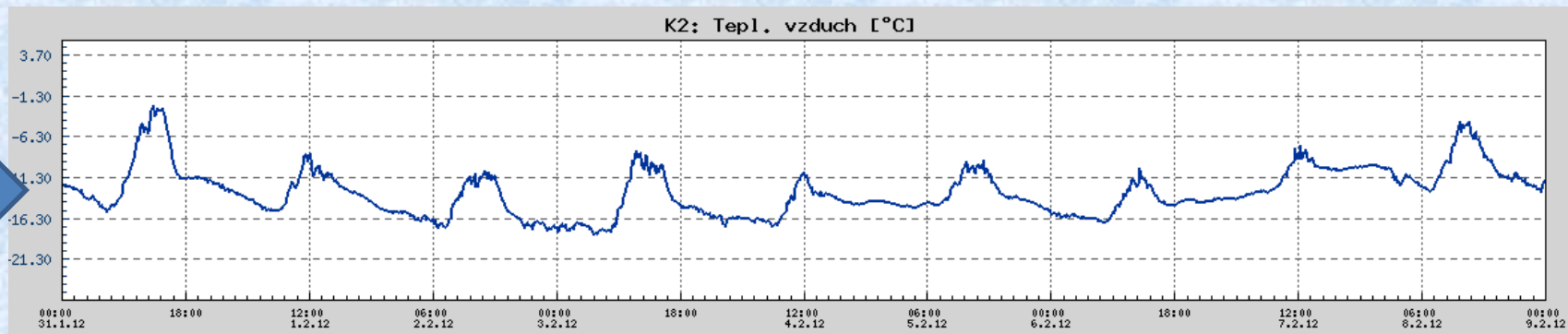
30,0 °C

Podmínka: 5 dní po sobě $T_{d,max} \geq 30,0 \text{ °C}$

30.6. - 8.7. 2012 Envelopa

-10,0 °C

Podmínka: 5 dní po sobě $T_{d,max} \leq -10,0 \text{ °C}$

31.1. - 8.2. 2012 sv. Kopeček

Rozdíly denních maximálních teplot vzduchu v létě 2015

5. 7. **3,4 °C** mezi stanicemi ENVE a KOPE

13. 8. **3,2 °C** taktéž mezi stanicemi ENVE a KOPE

16. 7. **3,0 °C** mezi stanicemi ENVE a DOMI

Průměrné teploty letních měsíců **červen – srpen 2015** na stanici Klášter Dominikánů v porovnání s dlouhodobým průměrem **1961-2010**

Měsíc	1961-2010	2015
Červen	17,4 °C	18,8 °C
Červenec	19,1 °C	22,7 °C
Srpen	18,6 °C	23,9 °C

Prostorové rozdíly srážek

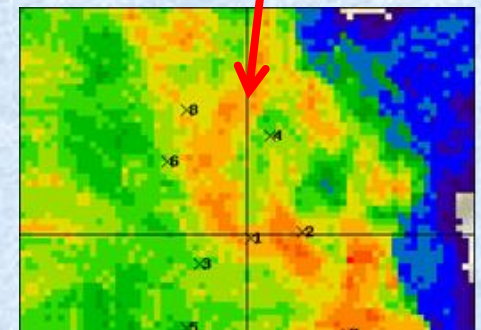
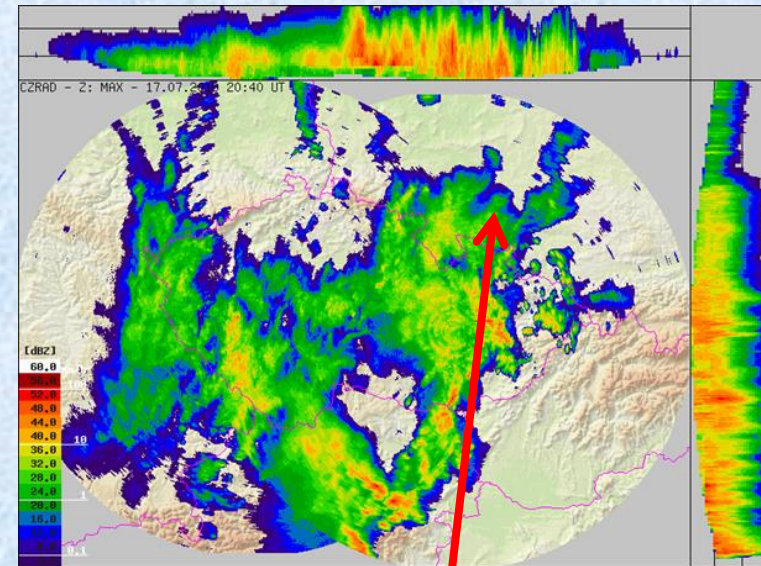
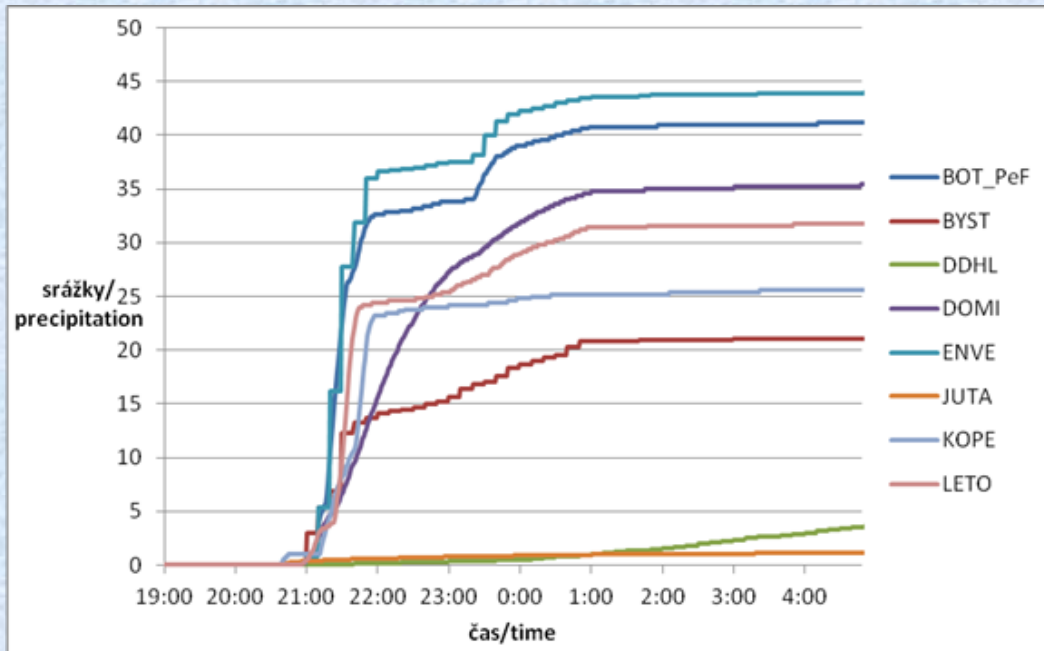

Přívalové srážky za bouřky 17. 7. 2010 na stanicích MESSO

Kumulované úhrny

Rozpětí denních úhrnů:

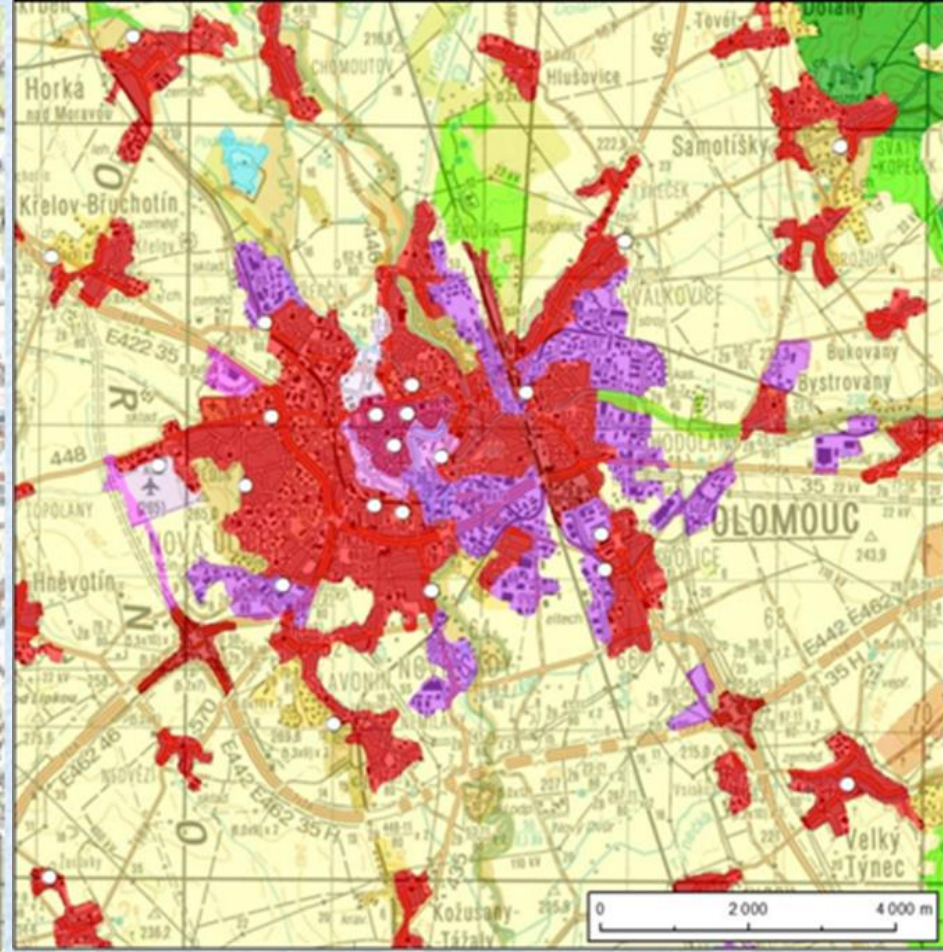
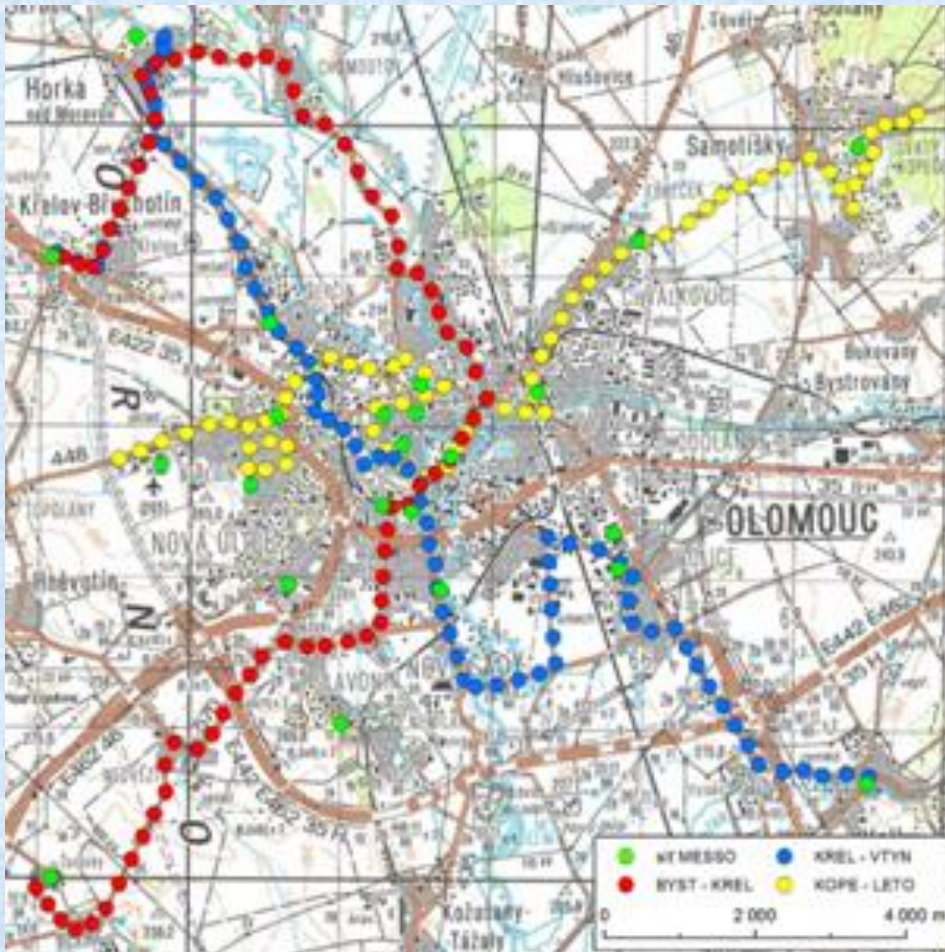
8,5 mm (DDHL) – 44,4 mm (ENVE)

Mobilní měření teploty vzduchu

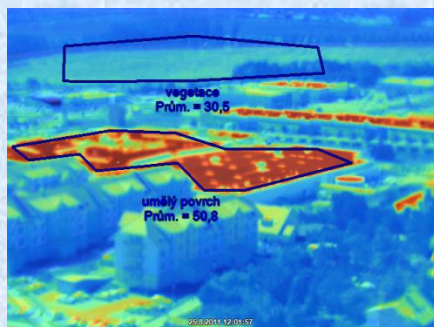
Profily: Bystročice-Křelov, Křelov-Velký Týnec, sv. Kopeček-letišťe Olomouc

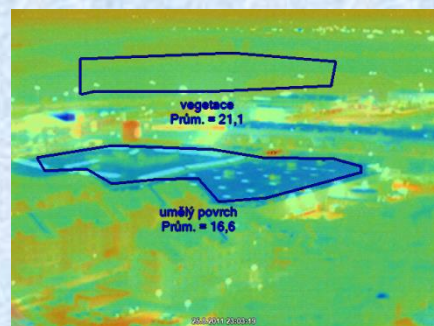
Termální snímkování, pozemní monitoring

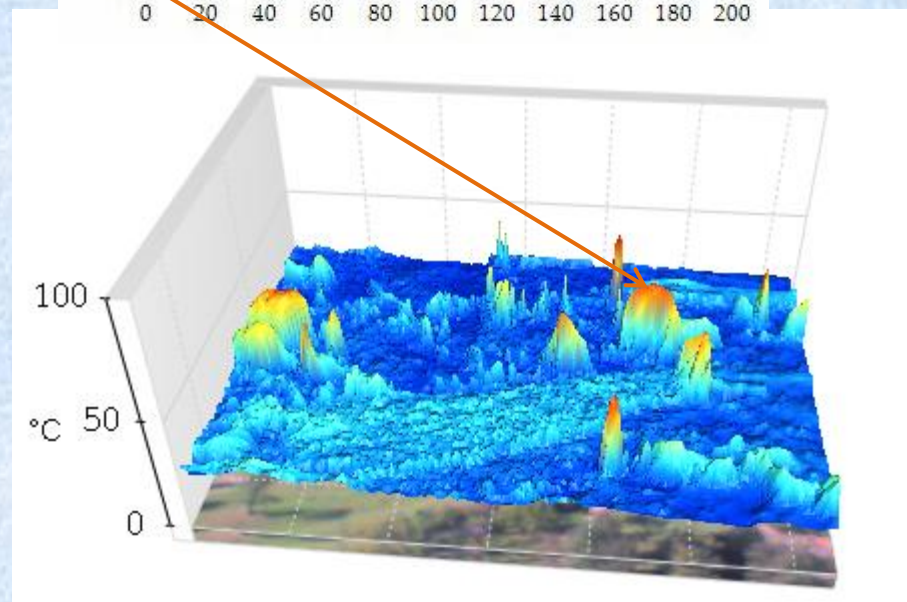
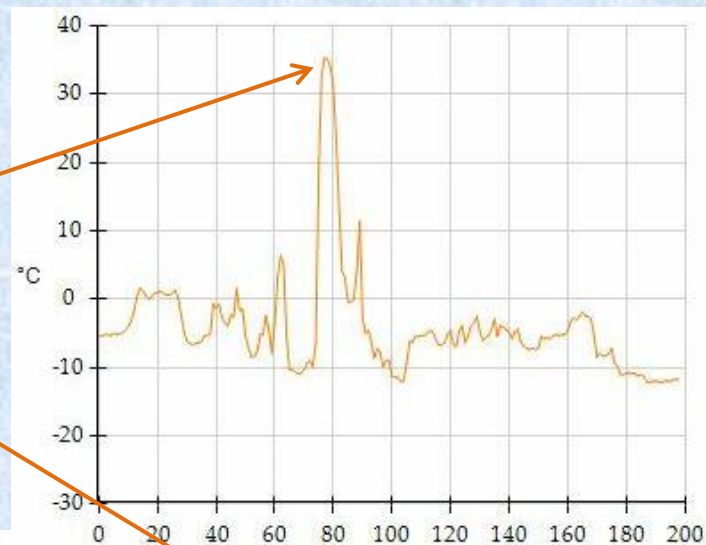
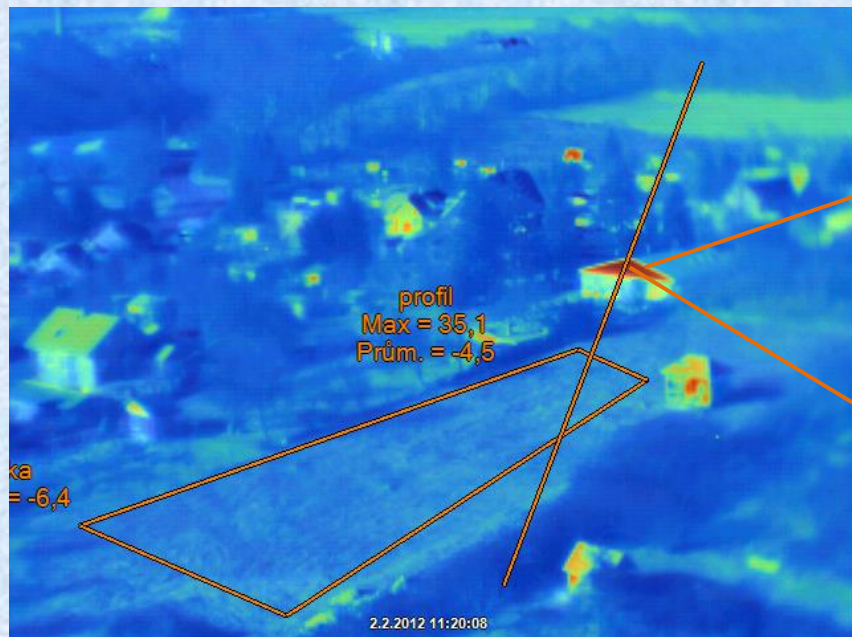
Metoda je vhodná pro popis časoprostorových změn povrchové teploty v krajině s vysokou geodiversitou, tedy i v městské a příměstské krajině.

Teplotní pole je popsáno na základě analýzy termogramu dle ročních období a v čase pozitivní a negativní energetické bilance.

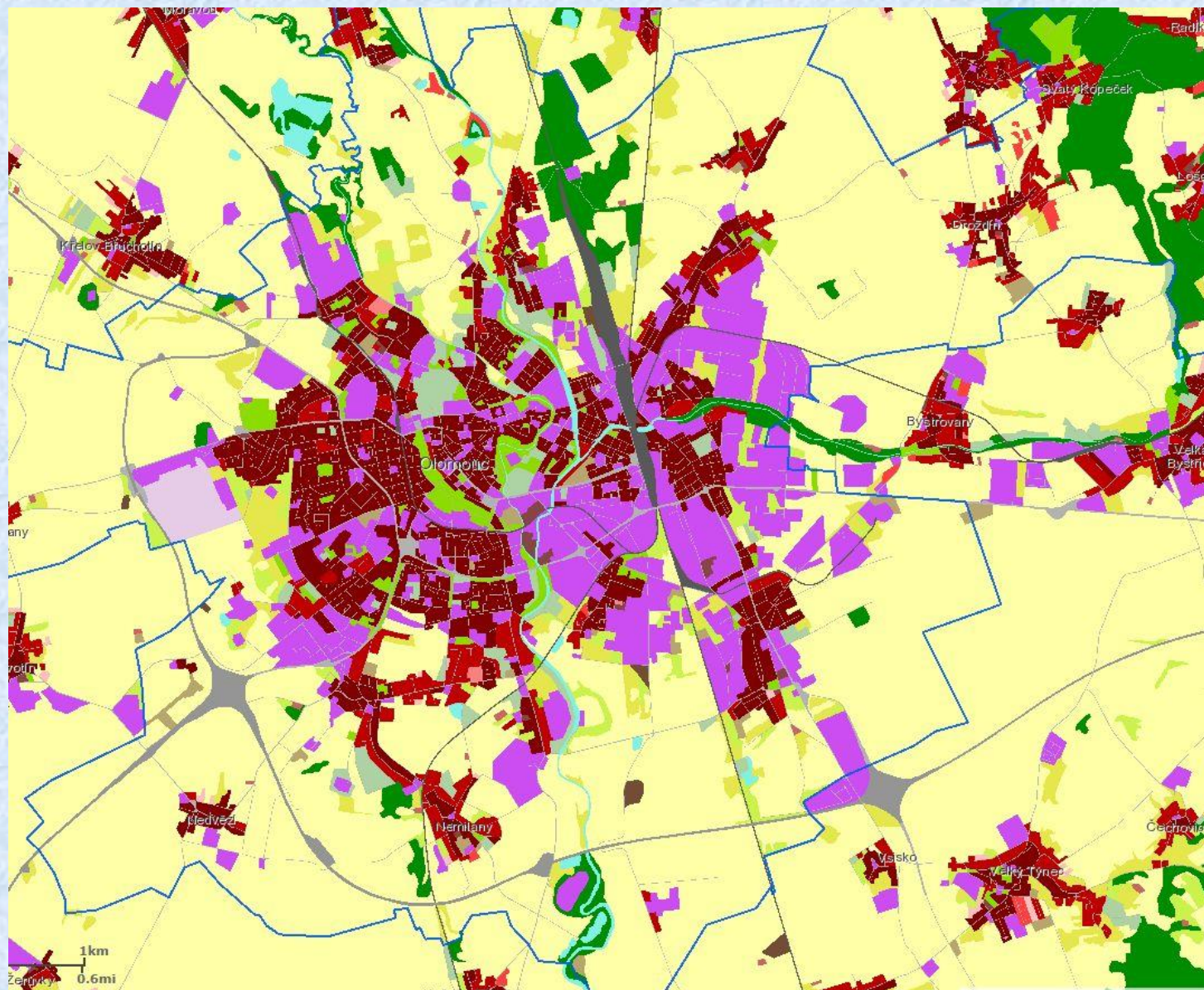
Teplotní profil v příměstské krajině

Olomouc a okolí, pokrytí a využití země, LCZ

<https://land.copernicus.eu/local/urban-atlas/urban-atlas-2012/view>

Podnebí Olomouce

Miroslav Vysoudil et al.

Děkuji za pozornost!

